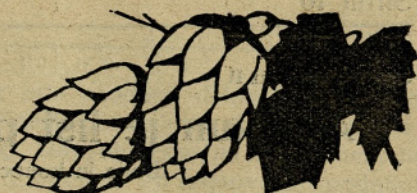
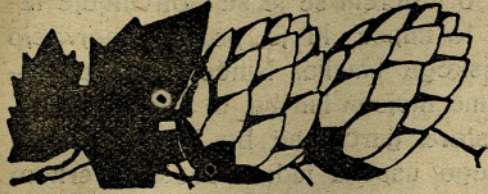

Slovenski hmeljar

Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

zhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Cankarjeva ul. 4, telefon 176

Leto VI

Celje, dne 15. februarja 1935

Štev. 3

Prisiljena reč ni dobra,

tako pravi star pregovor, ki se je že ponovno izkazal. In nanj se moramo nehoje spomniti tudi sedaj, ko z raznih strani dobivamo vprašanja, kaj mislimo o predlogu prisilne hmeljarske prodajne zadruge, ki naj bi docela monopolizirala vnovčenje našega hmelja. Predvsem moramo ugotoviti, da ne gre pri tem za nič novega, temveč za enostavno, slepo posnemanje Anglije in Nemčije, kjer imajo že nekaj let urejeno prisilno skupno vnovčevanje hmelja, ki se tam res za hmeljarje prav dobro obnese. Pri nas sploh lahko na »kopiranj« in pri tem le preradi pozabljamo na svojevrstnost naših razmer.

V Angliji vrši prisilno skupno vnovčevanje »Hops Marketing Board«, ki prevzame ves hmelj od producentov, ga bonitira in sortira ter potem ustanovi ceno, po kateri ga prodaja. Popolnoma slično vrši to v Nemčiji »Hopfenverkehrsgesellschaft«. Nemci so tu enostavno posneli angleški način, ki se jim je tudi prav tako dobro obnesel kakor v Angliji, ker imajo docela iste razmere. Pa bi se to pri nas ne obneslo? Ne, ker je naš položaj žal docela drugačen. V Angliji in Nemčiji lahko ustanovijo cene za vsakoletni pridelek, ker večino pridelka porabijo domače pivovarne in so torej neodvisni od gibanja cen na zunanjih tržiščih. Pri nas pa večino pridelka moramo izvažati ter zato ne moremo ustanoviti cene, ker smo popolnoma odvisni od zunanjih tržišč, ki tudi brez našega hmelja lahko izhajajo. In prav v tem je bistvena razlika in prav zato se prisilno skupno vnovčevanje hmelja pri nas ne more trajno obnesti in bi hitro propadlo.

Prisilno skupno vnovčevanje hmelja se obnese le tam, kjer je nad pridelovanjem in porabo isti go-

spodar, drugod pa nikakor ne. Sicer pa se je tudi pri nas z monopoliziranim vnovčevanjem že skušalo pomagati vojvodinskemu kmetu pri vnovčevanju pšenice. In kljub temu, da pšenice porabimo sorazmerno še vedno več doma kakor hmelja in smo ji za doma tudi navili ceno, se to ni obneslo radi gibanja cen na svetovnih tržiščih, kjer mi pač nimamo odločilnega vpliva. Tedanji žitni monopol je vojvodinskemu kmetu še danes v prav žalostnem spominu in še v slabšem spominu bi ostal hmeljarju poskus hmeljskega monopola, ker so pogoji zanj še bolj nepovoljni.

Zanimivo je, da so tudi na Češkoslovaškem nameravali monopolizirati vnovčenje hmelja, končno pa po tehtnem preudarku to namero ali vsaj ta način opustili. Prišli so namreč do prepričanja, da se to ne bi obneslo, ker morajo nad polovico svojega pridelka izvažati in bi zato ne mogli ustanoviti cene, kar pa je bistveno za monopolno vnovčenje pridelka. Pri nas pa smo tozadevno še mnogo na slabšem kakor v Češkoslovaški, ker moramo večino našega hmelja izvažati.

Ne skušajmo torej slabim izkušnjam s pšenico in sadjem pridružiti še slabših s hmeljem. Ni vse zlato, kar se svetli in tudi ne pristoji vsak klobuk vsaki glavi. Sicer pa nikar ne posnemajmo vedno slepo drugih, temveč ustvarimo kaj lastnega, ki bo prikladno predvsem za naše razmere. In tu imamo že nekaj let hmeljarsko prodajno zadruge, ki je sicer še šibka, vendar pa je že mnogo koristila našemu hmeljarstvu in hmeljarjem. Čim močnejša pa bo, tem izdatnejše koristi bo tudi nudila. Rešitev našega kmeta in tudi hmeljarja ni v monopolih, temveč v svobodnem združništvu. Zato ponavljajmo, da prisiljena reč ni dobra.

Savinjčan: (= L. Kunder in Griz, 9. VIII. 1930)

Ali nam je list potreben?

(Dalje in konec.)

Na pobudo hmeljarske prodajne zadruge sem tudi med drugimi poslal zemljo iz svojega hmeljišča v analizo. Rezultati analize zemlje iz raznih hmeljišč so pokazali, da imam vprav jaz najslabšo zemljo in torej najslabše pogoje za uspešno hmeljarjenje. Nisem bil presenečen, saj sem imel, kol sem že omenil, radi svojega pridelka zelo slabe izkušnje s prodajo. Videl sem, da mi ne preostaja drugega, kakor hmeljarstvo sploh opustiti ali pa hmeljarjenje spremeniti. Odločil sem se za poslednje, saj mi je pouk v obilni meri nudil »Slov. hmeljar«. Seveda, so se mi ti nauki na prvi pogled nekateri zdeli bolj težko izvedljivi, toda z nekoliko dobre volje se da vse doseči in tako sem dosledno ravnal po vseh teh navodilih kakor po novem hmeljarskem evangeliju. Razume se, da tudi apnati, kar nam je bilo dotlej španska vas, nisem pozabil, še manj pa škropljenje, ki ga vzlic posmehu nisem opustil. Toplomer mi ni več počil v sušilnici in polagoma je rasel tudi sloves mojega hmelja tako, da mi je inozemski trgovec že predlansko leto čestital, češ da je moje blago najlepše v Savinjski dolini. Kajpak, da mu nisem verjel, ker me vendar stara garda ni nikdar prištevala med svoje; saj sem le potomec onih starokopitnih in nazadnjaških Savinjčanov, med katerimi je bil tudi moj stari oče, ki je imel že leta 1883 nasad treh oralov, in to na najboljši zemlji. Da, lahko je psovati začetnike savinjskega hmeljarstva, lahko izven mej našega okoliša propagirati hmeljarstvo in priporočati najmoderneje sušilnice, lahko obesiti črno tablo, se zanjo skriti ter prodajati sadeže kar na debelo itd., ko pa pride sila, se junaško umakniti v varno zašitje ter pustiti druge, da odkidajo blato; ko so pa enkrat temeljito vse očistili, jih vreči skozi vrata, pa če drugače ne gre, z vsemi mogočimi prelvezami. Ako pa je mogoče take nesebične delavce zmetati tudi iz duš hmeljarjev, je pa povsem drugo vprašanje, o katerem še imamo, hvala Bogu, pravo odločati sami.

Kakor rečeno, si nisem preveč domišljeval radi svojega prvega uspeha, mislil sem pač, da je bil to le slučaj, saj je itak bilo tedaj večinoma povsod lepo blago. Vendar sem bil zadovoljen s seboj še bolj pa s »Slov. hmeljarjem«, saj je vendar za prodajalca najbolj merodajna izjava trgovca. Zato sem sklenil tudi v naprej se točno ravnati po vseh navodilih »Slov. hmeljarja«.

Kako nujno potreben pa je ta list, sem se prepričal v pravkar minulem letu, ko je bilo izključeno,

da bi slučajno ponovno na svoji nekdanji izredno slabi zemlji vkljub peronospori, ki je neusmiljeno gospodarila, tako neusmiljeno, da je predrzno porbarvala rož'co celó starim gardistom, — vendarle pridelal blago, o katerem se je še pohvalneje izrazil kupec, in to kupec, ki je pokupil največjo množino savinjskega hmelja. Nihče, ki je prisostvoval prevzemu mojega hmelja, in bila je tu zastopana tudi stara garda, ne bo lahko zanikal mojega izrednega uspeha tudi v prošlem črnem letu.

Zato si štejem v dolžnost javno priznati zasluge »Slov. hmeljarja«, kateremu edinemu se imam zahvaliti za svoj uspeh, z željo, da bi našel v vsakem hmeljarju vernega posnemalec. Kajti nihče drugi kot ta list ni priporočal škropljenja v kobule, kar je najvažnejše hmeljarsko opravilo, katero sem mestoma celó dvakrat, kot je kazala potreba, vestno opravil. Na pobudo lista sem med drugimi sredstvi škropil v svrhu poskusa tudi z novim sredstvom »Ob 21«, ki se je sijajno obneslo, mnogo bolje kot bakreno - apnena brozga, ker po tem škropivu ni niti ena kobula porjavela, celó niti porumenela, kar zopet dokazuje, da se list in zadruga resno trudita izboljšati položaj našega hmeljarja v vsakem pogledu.

Seveda bi pa končno bila še moja dolžnost takole bratski deliti dobiček s tistimi, ki mi je do njega pripomagal. No in čeprav ne ravno bratski, bom skušal vsaj nekoliko seči »Slov. hmeljarju« pod pazduho, in to tem bolj z navdušenjem, čim več posnemalecev bom našel.

Zakaj sem vse to napisal? Mar zato, da bi se hvalil? Ne, od hvale tudi moj žep nima nič. Pač pa zato, ker mi je trgovec dejal, ko sem zahteval višjo ceno, da bi iz srca rad plačal tudi 60 Din za kg, ako bi mogel dobiti takšnega blaga vsaj 500 stotov. In če bi večina doline prav tako vestno kakor jaz prebirala »Slov. hmeljarja« in sledila njegovim navodilom, potem bi pač bilo na razpolago na tisoče stotov prvovrstnega blaga ter bi naš hmelj bil kmalu najbolj iskan in tudi najbolje plačan; o tem sem trdno prepričan, ker sem sam neverjeten Tomaž, na lastni koži izkusil.

H koncu bi le še pripomnil, da je dva kovača letno mnogo premalo za vse koristi, ki nam jih nudi »Slov. hmeljar« že leta in leta. Zato naj vsak zaveden hmeljar namakne še kakšnega metulja za tiskovni sklad, ker se mu bo to bogato obrestovalo. Naša dolžnost je, da vzdržujemo list, ki smo ga petdeset let zaman pričakovali, kajti če ga radi

Zbirajte in prispevajte v tiskovni sklad!

svoje malomarnosti izgubimo, je vprašanje, kedaj bomo dobili zopet enako vredno nadomestilo. Globoko v srce pa si zapišimo ime dotičnega, ki nam je ustvaril prvi slovenski in sploh prvi hmeljarsko-strokovni list v naši državi, in ki je vse svoje sile, vse svoje delo in znanje posvetil napredku savinjskega hmeljarstva in dobrobiti savinjskih hmeljarjev ter tudi v najhujši sili in stiski ni klonil. Naj nam potomci ne očitajo, da nismo poznali hvaležnosti do tistega, ki nam je edini še o pravem času pokazal pravo pot v boljšo bodočnost.

Razno

Konsum piva v Ameriki se je letos v primeri z lanskim letom precej dvignil in je do konca oktobra znašal 36.879.264 hl. Pač pa je zadnje čase začel konsum piva zopet nekoliko pešati.

Carino na pivo so znižali v Ameriki za polovico. Dočim je znašala dosedaj skoro 11 Din na liter, bo poslej le še kakih 5 Din. Seveda so tudi pri tej carini domače pivovarne še vedno prav dobro zaščitene.

Pivovarstvo v Avstriji. V pivovarskem letu 1933/34 je obratovalo 115 pivovarn, ki so navarile skupno 2.418.822 hl piva proti 2.522.084 hl v prejšnjem letu, tako da je konsum piva v Avstriji še nazadoval za 4%.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Položaj v hmeljski kupčiji je nespremenjeno miren in je tudi prometa razmeroma malo. Cene so ostale v glavnem nespremenjene, vendar je več zanimanja le za cenejše blago.

Vojvodina: Pri mirnem zanimanju in povpraševanju se plačuje za lanski pridelek do največ 35 Din za kg, vendar je prometa razmeroma malo.

Češkoslovaška: Po prav živahnem zanimanju in povpraševanju je v začetku preteklih štirinajst dni bilo precej bolj mirno in se je semtertje skušalo tudi že uveljaviti nižje cene. Radi pičlih zalog in rezerviranosti prodajalcev pa se je zadnje dni položaj zopet učvrstil ter notira sedaj lanski žateški hmelj 84–90 Din za kg. Kupuje se za domačo porabo in inozemski račun ter je tendenca zopet čvrsta. Znamkovanih je v žatcu dosedaj 46.439 stofov lanskega pridelka. Tudi za lanski pridelek iz Uštica in Roudnic je zopet več zanimanja in notira 73–74 Din za kg.

Nemčija: Na tržišču je precej živahno zanimanje, deloma za domačo porabo, še bolj pa za izvoz. Zlasti za izvoz je stalno tudi razmeroma vedno več prometa ter se kupuje predvsem srednjeverstno blago, deloma pa tudi slabše, ki sploh ni sposobno za znamkovanje. Splošno se računa, da potrebe izvoza še niso krite in da so vsaj tako velike kakor še razpoložljive zaloge. Tako notira sedaj lanski letnik za domačo porabo Hallertau 91–115 Din, najboljši Spalt 111 Din in gorski (Hersbruck) 81–86 Din, za izvoz pa Hallertau 70 do 74 Din, gorski (Hersbruck) 56–59 Din, Aischgrund 56–58 Din in neznamkovani hmelj 35–47 Din za kg.

Tudi letnika 1933 je bilo prodano nekaj bal, in sicer Hallertau po 50–51 Din ter prav tako starejših letnikov po 10–17 Din za kg. Razpoloženje je nespremenjeno čvrsto ter prav tako tudi cene. Po najnovejših podatkih je bil lani pridelek hmelja v Nemčiji le za 2496 stofov manjši kakor predlani in je na skoro isti površini znašal:

	Nasadov ha		Na 1 ha q		Skupno q	
	1934	1933	1934	1933	1934	1933
V Bavarski . . .	8.138	8.030	6-5	7	52.703	56.893
v Württembergu . .	1.209	1.240	8-2	7	9.989	8.665
v Badenu . . .	289	281	9-1	8	2.623	2.240
in drugod . . .	16	15	7-8	9-2	125	138
torej skupno . . .	9.652	9.566	6-8	7-1	65.440	67.936

Francija: Tržišče je nekoliko oživelo in je zlasti za alzaški hmelj več povpraševanja ter se iz druge roke plačuje 42–55 Din, dočim za severnofrancoski hmelj 26 Din in za burgundski 43 Din za kg. Tendencia je precej čvrsta, išče se zlasti boljše blago, ki pa je le še v čvrstih rokah in ga sploh ni več dosti na razpolago.

Poljska: Pri razmeroma mirni tendenci je le malo prometa po nespremenjenih cenah.

Belgija: Po predhodno mirnejšem razpoloženju je zopet več zanimanja in povpraševanja in se plačuje lanski Poperinghe po 26–27 Din, Alost pa po 22 Din za kg.

Anglija: Ker je pri prav živahni kupčiji 85% lanskega pridelka že prešlo v druge roke, je postalo zadnji teden razpoloženje zopet bolj mirno. Neprodane so ostale le še večje zaloge srednje dobrega blaga vrste Fuggles in Golding. Ker so pivovarne in trgovci v glavnem kriti, je tendenca bol mirna in je sedaj povpraševanje predvsem po cenejšem hmelju. Ustanovljene cene za I–VI po 17–58 Din za kg se seveda vzdržujejo dalje.

Amerika: Živahnejše razpoloženje v kupčiji traja dalje in se so tudi cene še nadalje učvrstile. Tako notira sedaj domači lanski pridelek 15–21 Din, predlanski 12 do 15 Din, letnik 1932 pa 10–11 Din in starejši letniki 7–9 Din, že zacarinjen inozemski hmelj pa lanski 79 do 106 Din, predlanski 53–66 Din in letnik 1932 pa 22 do 44 Din za kg. Na obali Pacifika je kupčija živahna in prometa par tisoč bal na teden. Trži se zlasti Oregon in plača iz prve roke po 11–14 Din, iz druge roke pa se zahteva tudi že po 22 Din za kg. Hmeljarji so našli mnogo razumevanja pri merodajnih činiteljih in je prav verjetno, da bodo v kratkem uredili pridelovanje in vnovčevanje hmelja docela po vzoru Anglije.

Najvišje cene, dejansko plačane zadnji čas za 1 kg najboljšega hmelja raznih provenienc, so bile naslednje:

Nemčija (Spalt)	105 Din
Češkoslovaška (žatec)	90 Din
Anglija (Golding)	58 Din
Francija (alzaški)	49 Din
Jugoslavija (savinjski)	37 Din
Poljska (wolinjski)	35 Din
Belgija (Alost)	26 Din
Amerika (Oregon)	21 Din

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Za boljši in najboljši žlahtni hmelj je tendenca prejkoslej precej čvrsta in izgleda, da izvozna trgovina še ni krita.

Za razvedrilo

Da bo slajše.

Boris: »Dovolj mi je tega grenkega življenja, sedaj bi rad dočakal samo še sladko smrt.«

Dušan: »Potem si pa vrv pomoči v sladkor, kadar se obesiš.«

Pa je le naglica dobra.

A.: »Včeraj sem se z Jožetom pobratil, danes pa me je že naprosil, da mu posodim petdeset dinarjev.«

B.: »Zakaj pa si se pobratil z njim?«

A.: »Ker sem ga hotel danes sam naprositi za sto dinarjev.«

Raztresenost.

Profesor gre mimo reke, kjer se je baš nekdo potapljal in kričal: »Pomagajte, pomagajte, potapljam se!« Profesor je bil zamišljen in zagodrnja: »Pustite me v miru, jaz se tudi ne vlikam v vaše privatne zadeve.«

Za vsak slučaj.

Gost: »Gospod natakar, prosim pogledajte, ako je vaš kolega, pri katerem sem pred nekaj časa naročil zrezek, še uslužben v tej restavraciji?«

Raztreseno.

A.: »Ali že veš, da je Janez umrl.«

B.: »Tako! Za to ga vidim tako redko!«

Preglejte in upoštevajte oglase!

Kmetje, meščani, trgovci, obrtniki!

Zavarovalnica slovenskega ljudstva je le

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Zavaruje:

1. proti požaru, strelji in plinski razstrelbi: poslopja vsake vrste, dograjena pa tudi med gradnjo, vse premičnine, pohištvo, zvonove, poljske pridelke, **hmelj**, žito, krmo itd.;
2. proti razbitju in razpokam: zvonove, steklo;
3. v življenjskem oddelku: na doživetje in smrt, otroške dote, rentna in ljudska zavarovanja v vseh kombinacijah in posmrtninsko zavarovanje »**KARITAS**«;
4. sprejema nezgodna zavarovanja poedincev, društev, kolektivna delavska zavarovanja, potovalna zavarovanja, zavarovanja šoferjev, potnikov v avtu, zavarovanja zakonite dolžnosti jamstva v vseh oblikah, zavarovanja avtomobilov zoper poškodbo, požar in tatvino.

Za vsa pojasnila in nasvete v zavarovalnih zadevah se obračajte le na naše krajevne poverjenike po župnijah ter

v Celju

na podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, Vodnikova ulica 2, in

v Mariboru

na gosp. Franja Žebota, glavnega zastopnika Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica števil. 10.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

v novi, lastni palači

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

na voglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice